

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МЕМБРАННА ТЕХНІКА ТА ТЕХНОЛОГІЇ

спеціальність	131 Прикладна механіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Обладнання переробних і харчових виробництв	факультет	Мехатроніки та інжинірингу
освітній рівень	перший (бакалаврський) рівень	кафедра	Обладнання та інжинірингу переробних і харчових виробництв

ВИКЛАДАЧ

Карпенко Людмила Костянтинівна

Вища освіта – спеціальність «Технологія та організація громадського харчування», «Облік і аудит»
Науковий ступень – кандидат технічних наук за спеціальністю 05.18.12 процеси і обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв,

Вчене звання – доцент кафедри процесів, апаратів та автоматизації харчових виробництв

Досвід роботи – понад 33 років

Показники професійної активності:

- автор понад 150 наукових праць, зокрема публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, та публікацій, що включені до наукометричної бази Scopus;
- автор більше 30 навчально-методичних видань;
- учасник щорічних наукових і методичних конференцій.

телефон	0679019055	електронна пошта	KarpenkoLK@btu.kharkiv.ua	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	--	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення мембранних процесів, техніки і технологій і набути теоретичних та практичних навичок до підбору та застосування мембранної техніки та технологій на підприємствах харчової та переробної промисловості.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • <i>знати:</i> - види мембранних процесів та мембранного обладнання; - будову та властивості мембранних елементів; - особливості застосування мембранних техніки в різних галузях харчової та переробної промисловості. • <i>вміти:</i> - за заданими властивостями сировини підбирати необхідні мембранні елементи; - аналізувати вплив харчової сировини на процес мембранного розділення; - визначати основні характеристики процесу мембранного розділення харчової сировини; - здійснювати пошук та узагальнювати інформацію щодо підбору технічного оснащення мембранних процесів в загальних лініях виробництва харчової продукції.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекцій, 18 годин практичні заняття, 60 годин самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне оволодіння матеріалом дисципліни та виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ФК1. Здатність аналізу матеріалів, конструкцій та процесів на основі законів, теорій та методів математики, природничих наук і прикладної механіки.</p> <p>ФК2. Здатність робити оцінки параметрів працездатності матеріалів, конструкцій і машин в експлуатаційних умовах та знаходити відповідні рішення для забезпечення заданого рівня надійності конструкцій і процесів, в тому числі і за наявності деякої невизначеності.</p> <p>ФК3. Здатність проводити технологічну і техніко-економічну оцінку ефективності використання нових технологій і технічних засобів.</p> <p>ФК4. Здатність здійснювати оптимальний вибір технологічного обладнання, комплектацію технічних комплексів, мати базові уявлення про правила їх експлуатації.</p>	Програмні результати	<p>ПРН2. Використовувати знання теоретичних основ механіки рідин і газів, теплотехніки та електротехніки для вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН9. Знати та розуміти суміжні галузі (механіку рідин і газів, теплотехніку, електротехніку, електроніку) і вміти виявляти міждисциплінарні зв'язки прикладної механіки на рівні, необхідному для виконання інших вимог освітньої програми.</p> <p>ПРН14. Здійснювати оптимальний вибір обладнання та комплектацію технічних комплексів.</p>
----------------	--	----------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1.

Лекція 1.	Загальні відомості про дисципліну. Мембрани та мембранні елементи. Види мембранних процесів	Практичне заняття 1 (ПЗ 1) ПЗ 2	Проникність та дифузія. Мембранні технології переробної промисловості.	Самостійна робота	Загальні відомості про дисципліну. Мембрани та мембранні елементи. Види мембранних процесів. Мембранне обладнання. Концентраційна поляризація. Основні характеристики мембранної обробки. Процеси мембранного розділення та їх розрахунок.
		ПЗ 3	. Види мембранних процесів.		
		ПЗ 4	Апарати для здійснення мембранних процесів.		
Лекція 2.	Мембранне обладнання. Основні характеристики мембранної обробки.	ПЗ 5	Методи експериментального визначення концентраційної поляризації.		
		ПЗ 6	Розрахунок технологічних параметрів мембранних процесів обробки.		
Лекція 3.	Особливості процесів мембранного розділення та їх розрахунок. Розрахунок мембранного обладнання.	ПЗ 7	Розрахунок діафільтрації.		
		ПЗ 8	Визначення параметрів мембранного обладнання.		

Модуль 2.

Лекція 4.	Застосування мембранної техніки та технологій у виробництві. Мембранні технології в молочній галузі.	ПЗ 9, 10	Сучасні методи моделювання процесів мембранної обробки харчової сировини.	Самостійна робота	Розрахунок мембранного обладнання. Мембранна техніка та технологій у виробництві. Мембранні технології в молочній галузі. Мембранні технології броварної, виноробної та лікєро-горілчаної галузей. Мембранні технології у виробництві соків та інших безалкогольних напоїв. Мембранні технології у виробництві харчоконцентратів. Мембранні технології переробної промисловості.
		ПЗ 11, 12	Мембранне концентрування білково-вуглеводної молочної сировини.		
Лекція 5.	Мембранні технології броварної, виноробної та лікєро-горілчаної галузей. Мембранні технології у виробництві соків та інших безалкогольних напоїв.	ПЗ 13,14	Підготовка та очищення води мембранними методами.		
		ПЗ 15, 16	Виробництво концентрованих та очищених соків.		
Лекція 6.	Мембранні технології у виробництві харчоконцентратів. Мембранні технології переробної промисловості.	ПЗ 17, 18	Мембранні процеси у виробництві пектину.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Дейниченко Г.В., Мазняк З.О., Золотухіна І.В. Ультрафільтраційні процеси та технології раціональної переробки білково-вуглеводної молочної сироватки. Х. : Факт, 2008. 208 с.
2. Дейниченко Г.В., Мирончук В.Г., Гузенко В.В., Мазняк З. О., Мельник М.Г. Застосування мембранних процесів в технології одержання пектинових концентратів. Х. : Факт, 2016. 190 с.
3. Дейниченко Г.В., Гузенко В.В., Мазняк З.О. Ресурсосберегающие технологии ультра-фльтрационного концентрирования булково-углеводного молочного сыря. Х. : Факт, 2019. 178 с.
4. Мирончук В. Г., Змієвський Ю. Г. Мембранні процеси в технології комплексної переробки сироватки : монографія. Київ : НУХТ, 2013. 153 с. Синявський О.Ю., Савченко В.В., Бунько В.Я., Рамш В.Ю. Електропривод виробничих машин і механізмів. К. : ФОП Ямчинський О.В., 2020. 444 с.
5. Брык М. Т. Энциклопедия мембран в 2-х томах. К. : Киево-Могилянская академия, 2005. 660 с.
6. Свитцов А. А. Введение в мембранную технологию. К.: Дели принт, 2007. 208 с.
8. Дейниченко Г. В., Мирончук В.Г., Корнієнко Л.В., Змієвський Ю.Г. Мембранні процеси в технології переробки післяспиртової зернової барди : монографія. Київ : НУХТ, 2016. 168 с.
9. Машины и аппараты пищевых производств: учеб. для вузов: в 3 кн. Кн. 2. : в 2 т. Т.1 / [Антипов С. Т., Груданов В. Я., Кретов И. Т. и др.] ; под ред. В. А. Панфилова, В. Я. Груданова. М.: БГАТУ, 2008. 580 с.
10. Мирончук В. Г., Гулий І. С., Пушанко М. М. Обладнання підприємств переробної та харчової промисловості. Вінниця : Нова книга, 2007. 648 с.
11. Брык М. Т., Голубев В. Н., Чагаровский А. П. Мембранная технология в пищевой промышленности. К. : Урожай, 1991. 224 с.
12. Дытнерский Ю. И. Баромембранные процессы. Теория и расчет. М. : Химия, 1986. 272 с.
13. Мулдер М. Введение в мембранную технологию / М. Мулдер ; пер. с англ. А. Ю. Алентьева, Г. П. Ямпольской. М. : Мир, 1999. 513 с.
14. Новый справочник химика и технолога. Процессы и аппараты химических технологий : в 2 ч. Ч. 2 / [Г. М. Островский, Р. Ш. Абиев, В. М. Александров и др.] ; под. ред. Г. М. Островского. СПб.: НПО «Профессионал», 2006. 916 с.
15. Иванец В.Н., Лобасенко Б.А. Методы интенсификации гидромеханических процессов. К. : КТИПП, 2003. 84 с.

Інформаційні ресурси

1. Мембранна технологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://esu.com.ua/search_articles.php?id=66494.
2. Мембрана [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://gufo.me/dict/technology_modernenc/%D0%BC%D0%B5%D0%BC%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B0.
3. Мембранна технологія фільтрації води [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://articles.multifilters.com.ua/membranna-tehnologiya-filtracziyi-vody/>.
4. Мембранна техніка компанії Grünbeck Wasseraufbereitung [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gruenbeck.de/ru/produkcija-i-otrasli/produkcija/membrannaja-tekhnika/>.
5. Мембранная техника KLS Martin [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://medlaif.com/ua/obladnannia-i-tekhnohii/107-membrannaya-technika.html>.

Методичне забезпечення

1. . Конспект лекцій з курсу „Процеси та апарати хімічної технології”, розділ «Мембранні процеси» для студентів II-V курсів усіх спеціальностей / Укл.: О.О. Тертишний, О.В. Тертишна. Дніпропетровськ: ДВНЗ УДХТУ, 2011. 79 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.